

ΤΑ ΝΕΑ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΕΚΠΑ

21 Φεβρουαρίου 1973

50 χρόνια μετά

Γιώργος Δερτιλής (1939 – 2023)

Δελτίο Σεπτέμβριος 2023

ΕΚΔΗΜΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Β. ΔΕΡΤΙΛΗ
30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1939 - 20 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2023

Ανακοίνωση του Ι.Α. ΕΚΠΑ για την εκδημία του Ιδρυτή του

Ο θάνατος του Γιώργου Β. Δερτιλή, στις 20 Φεβρουαρίου 2023, προκάλεσε βαθιά θλίψη και συγκίνηση στα μέλη της Διοικούσας Επιτροπής και τους εργαζόμενους του Αρχείου. Ο Γ. Δερτιλής δεν ήταν μόνο ο διακεκριμένος ιστορικός, ο ακαδημαϊκός, ο ομότιμος καθηγητής, αλλά και ο ιδρυτής και επίτιμος πρόεδρος του Ιστορικού Αρχείου. Εμπνεύστηκε, ήδη από το 1987, την ιδέα της ίδρυσης ενός ιστορικού αρχείου με σκοπό τη διαφύλαξη της ιστορίας του αρχαιότερου ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος της χώρας. Εργάστηκε άοκνα για την ίδρυσή του, αλλά και την ανάπτυξή του. Διετέλεσε για περισσότερα από δέκα χρόνια (1991-2003) πρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής του Ι.Α. ΕΚΠΑ, συμβάλλοντας καθοριστικά στην οργάνωσή του αλλά και στην εκ του μηδενός σχεδόν συγκρότηση των συλλογών του. Ενδιαφέρθηκε ιδιαίτερα για την έρευνα, ενισχύοντας τη μελέτη της ιστορίας της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης. Οργάνωσε μια σειρά από συνέδρια και εκδηλώσεις επιδιώκοντας πάντα τη σύνδεση της ελληνικής ιστορίας με τα ευρωπαϊκά παράλληλα. Υπήρξε πρωτοπόρος σε ζητήματα ψηφιοποίησης και διάθεσης του αρχειακού υλικού. Υπερασπίστηκε με παρρησία την επιστημονική λειτουργία του Αρχείου, δημιουργώντας έναν ακόμη θεσμό στην υπηρεσία της ιστορικής έρευνας και επιστήμης. Η εκδημία του Γιώργου Δερτιλή αφήνει ένα μεγάλο κενό στο μυαλό και στις καρδιές όλων όσων μοιραστήκαμε την σκέψη του, την ευγένειά του, την ορθοκρισία του στο χώρο του Ιστορικού Αρχείου. Θα τον θυμόμαστε πάντα με ευγνωμοσύνη και αγάπη και δεσμευόμαστε ότι θα διατηρήσουμε τη μνήμη και θα τιμήσουμε το έργο του, όπως του αξίζει.

Ο επικήδειος από τον Πρόεδρο του Ι.Α. ΕΚΠΑ

Στις 3 Μαρτίου, ημέρα της κηδείας, ο Πρόεδρος της Δ.Ε. του Ι.Α. ΕΚΠΑ κ. Βαγγέλης Καραμανωλάκης εκφώνησε τον παρακάτω επικήδειο: «Με οδύνη και θλίψη αποχαιρετώ τον Γιώργο Δερτιλή εκ μέρους του Ιστορικού Αρχείου του Πανεπιστημίου Αθηνών, της Διοικούσας Επιτροπής και των συνεργατών και συνεργατριών του. Τον αποχαιρετώ εκ μέρους ενός θεσμού που ο ίδιος εμπνεύστηκε και ίδρυσε. Αποχαιρετώ τον ιστορικό, τον στοχαστή, τον συγγραφέα, τον δάσκαλο που άνοιξε νέους δρόμους στη σκέψη και στην επιστήμη μας. Τον άνθρωπο που πλούτισε με γενναιοδωρία τον διανοητικό και ιστοριογραφικό μας κόσμο, που μας δίδαξε τη σημασία του ερευνητικού στοχασμού και της αναζήτησης των μεγάλων συνθέσεων που ενέτασσαν την ελληνική περίπτωση στους διεθνείς ορίζοντες.

Αναλογίζομαι την πολλαπλή συμβολή του. Ο Γιώργος Δερτιλής δεν εργάστηκε συστηματικά μόνο για τη δημιουργία ενός πολύτιμου συγγραφικού και διδακτικού έργου που σκόπευε στη διεύρυνση της εθνικής μας αυτογνωσίας. Παράλληλα, έδωσε όλες του τις δυνάμεις στη συγκρότηση και ανανέωση του θεσμικού πλαισίου των ιστορικών σπουδών και της ιστορικής έρευνας στη μεταπολιτευτική Ελλάδα.

Πίστευε, όσο ελάχιστοι στη σημασία των θεσμών και συμμετείχε ενεργά σε μια σειρά από αυτούς, στο πλαίσιο του ευρύτερου οράματός του για τη σχέση της ελληνικής κοινωνίας με το παρελθόν της. Η κοινωνική και οικονομική ιστορία της χώρας μας χρωστάνε πολλά στις δικές του πρωτοβουλίες και την πίστη του στις συλλογικές δράσεις. Παιδί της δικής του σκέψης είναι και το Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών, έναν θεσμό που οραματίστηκε και δημιούργησε εκ του μηδενός. Ήταν η δική του επιμονή και συστηματικότητα που επέτρεψε τη συγκρότησή του, στις αρχές της δεκαετίας του 1990, με σκοπό τη διάσωση και την απόδοση στην έρευνα ενός μοναδικού αρχειακού πλούτου. Και ήταν η δική προεδρία για περισσότερο από δώδεκα χρόνια που επέτρεψε τη στερέωση και ανάπτυξη του θεσμού, που του έδωσε τη βασική φυσιογνωμία του που προσπαθούμε να διατηρήσουμε ως σήμερα. Ενός αρχείου που παράλληλα θέλει να λειτουργεί και ως ερευνητικό κέντρο καλλιεργώντας τον επιστημονικό διάλογο και τη συγκριτική σκέψη. Ενδιαφέρθηκε ιδιαίτερα για την έρευνα, ενισχύοντας τη μελέτη της ιστορίας της ελληνικής ανώτατης εκπαίδευσης. Οργάνωσε μια σειρά από συνέδρια και εκδηλώσεις επιδιώκοντας πάντα τη σύνδεση της ελληνικής ιστορίας με τα ευρωπαϊκά παράλληλα. Υπήρξε πρωτοπόρος σε ζητήματα ψηφιοποίησης και διάθεσης του αρχειακού υλικού. Εργάστηκε για ένα αρχείο ανοιχτό στην κοινωνία που επιδιώκει την εξωστρέφεια και τη διάχυση της γνώσης σε ένα ευρύτερο κοινό. Και κυρίως ένα φυτώριο νέων επιστημόνων, όπως εκείνους και εκείνες που ο ίδιος ανέδειξε και ενέταξε στους συνεργάτες και συνεργάτριες του Αρχείου, συντελώντας καθοριστικά στην ανάπτυξή του.

Οι άνθρωποι φεύγουν, αλλά αφήνουν πίσω το αποτύπωμα της δικής τους παρουσίας, και ο Γιώργος Δερτιλής αφήνει πίσω του, σε όσους και όσες ευεργετηθήκαμε από την παρουσία του, την ευγένεια της συμπεριφοράς του, τη βαθιά καλλιέργειά του, την αγάπη του και την πραγματική έγνοια για τον άλλον. Αφήνει πίσω του τη βαθιά του σοφία που του επέτρεπε να αντιμετωπίζει τις ανατροπές των καιρών και να στοχάζεται για αυτές. Δεν θα τον ξεχάσουμε. Όχι μόνο γιατί οι θεσμοί και οι άνθρωποι δεν πρέπει να ξεχνούν τις ρίζες τους και εκείνους στους οποίους οφείλουν την ύπαρξή τους, αλλά και γιατί το δικό του παράδειγμα μας βοηθάει να γινόμαστε καλύτεροι και καλύτερες, μας επιτρέπει να αναδεικνύουμε τις πιο θετικές πλευρές της σκέψης και της δράσης μας. Καλό ταξίδι».

Με αφορμή τον εορτασμό των 25 χρόνων λειτουργίας του Ι.Α. ΕΚΠΑ
η Ομιλία του Γ. Δερτιλή στις 2 Ιουνίου 2016

Κύριε Πρότانه, Κυρίες και Κύριοι,

Επιτρέψτε μου να τιμήσω πρώτα έξι νέους ανθρώπους που χάρισαν στο Ιστορικό Αρχείο του Πανεπιστημίου Αθηνών τον ενθουσιασμό και την αφοσίωση που χρειαζόταν για να οργανωθεί εκ του μηδενός, μεταξύ 1991 και 2001 (όταν παρατήθηκα από το Πανεπιστήμιο λόγω της εκλογής μου στη Γαλλία).

Τους μνημονεύω.

Μακρίνα Τσιωτάκη, αυτοδίδακτη και αεικίνητη γραμματέας, ο άνθρωπος-ορχήστρα. **Μιχάλης Χαχλάκης**, αυτοδίδακτος αρχειοφύλακας, ηλεκτρολόγος, υδραυλικός, μπογιατζής και γενικώς συντηρητής της εγκαταλελειμμένης κλινικής που παραχωρήθηκε τότε, ευτυχώς, στο Αρχείο. Και τέσσερις τότε υποψήφιοι διδάκτορες, σήμερα καθηγητές σε διάφορα πανεπιστήμια: **Άντα Διάλλα**, **Παναγιώτης Κιμουρτζής**, **Άννα Μανδουλαρά** και **Νίκη Μαρωνίτη**, εθελοντές αχθοφόροι κιβωτίων, ταξινόμοι αρχειακού υλικού και ενθουσιώδεις ερευνητές σε διάφορα και διαφορετικά πεδία της Νεοελληνικής Ιστορίας. Χωρίς αυτούς τους έξι νέους το μισό αρχείο θα κοιμόταν ακόμη σε υγρές αποθήκες και το άλλο μισό θα είχε ελαφρώς μουσκέψει στις αλλεπάλληλες μικροπλημμύρες που εμάστιζαν τότε το κτήριο της οδού Σκουφά.

Είπα ότι το Αρχείο ξεκίνησε «εκ του μηδενός». Εννοώ την αφοσίωση των ανθρώπων αυτών στην προσπάθεια να σταματήσει η έως τότε πολτοποίηση μέρους του αρχειακού υλικού και η άτακτη αποθήκευση του υπολοίπου υπό άθλιες συνθήκες. Εννοώ, επίσης, τα εθελοντικά δεκάωρα που προσέφεραν για να συγκεντρωθούν, με έναν ισχυρότατο προϋπολογισμό, τόνοι πολύτιμου υλικού και να ψηφιοποιηθούν εκατοντάδες χιλιάδες σελίδων.

Αυτά, για το παρελθόν· συνεχίζω με δυο λόγια ακόμη για το μέλλον.

Για να δημιουργηθεί το Ιστορικό Αρχείο, χρειάστηκε στην Πρυτανεία ένας Σταθόπουλος. Αρκεί, όμως, ένας πολυπράγμων και μαροφιλόδοξος Πρότانه για να μετατραπεί σε όργανο προβολής και εταιρεία αμοιβαίου θαυμασμού. Και για να καταψυχθεί ή να απολιθωθεί, αρκεί ένας Πρότانه επιπόλαιος, ματαιόδοξος και μονομερώς πεπαιδευμένος.

Από την εκδήλωση για την Ίδρυση Έδρας Νεοελληνικών Σπουδών στο Παρίσι, E.H.E.S.S, στην Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου Αθηνών στις 18/10/2001

Ο Γιώργος Δερτυλής σε εκδήλωση του Ι.Α. ΕΚΠΑ στο πλαίσιο του Ερευνητικού Σεμιναρίου Κοινωνικών Επιστημών σε συνεργασία με τη Γαλλική Πρεσβεία, το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών και την École des Hautes Études en Sciences Sociales και προσκεκλημένους τους καθηγητές Jacques Revel & François Hartog με θέμα: "Histoire, Temporalité, Mémoire" 17/2/2003

Βεβαίως, γνωρίζετε πολύ καλά ότι στα 180 χρόνια ζωής του Πανεπιστημίου μας υπήρξαν δυστυχώς και τέτοιοι Πρυτάνεις· και θα υπάρξουν πάλι στο μέλλον, όπως υπάρχουν σε όλες τις χώρες του κόσμου. Ας ελπίσουμε τουλάχιστον ότι οι μελλοντικοί Πρυτάνεις αυτού του είδους δεν θα ασχοληθούν με το Αρχείο διότι θα είναι «λίαν απησχολημένοι».

Ένα ιστορικό αρχείο δεν είναι όργανο προβολής απόμων· ούτε τόπος αποθήκευσης της μνήμης. Η αποθηκευμένη μνήμη οδηγεί στην αμνησία, η ζώσα μνήμη στην αυτογνωσία. Ένα πανεπιστημιακό αρχείο οφείλει να προτρέπει τους επισκέπτες του στην κριτική έρευνα της ιστορίας του Πανεπιστημίου. Οφείλει να καλοδεχτεί τον διδάκτορα που εκπονεί διατριβή με «ενοχλητικά» θέματα. Λόγου χάριν: «Η Βιολογία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, 1920-1990: διδασκαλία χωρίς έρευνα»· ή, ακόμη, «Οι αποτυχημένες απόπειρες ίδρυσης Σχολής Κοινωνικών Επιστημών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, 1910-2010». Αναρωτιέμαι: γιατί να μην προτρέψει το ίδιο το Πανεπιστήμιο Αθηνών έναν δικό του υποψήφιο διδάκτορα να ερευνήσει τέτοια ερεθιστικά ερωτήματα; Και γιατί άραγε να μη μετατρέψει το Ιστορικό του Αρχείο σε ερευνητικό εργαστήριο και φυτώριο ερευνητών;

Αυτή είναι μια άποψη που είχα διατυπώσει προ πολλών ετών. Η άποψη αυτή δεν εισακούστηκε - «όχι, που θα τους αφήσουμε να κατηγορούν το Πανεπιστήμιο». Ορισμένοι θα πουν ότι «κάποιος λόγος θα υπήρχε που δεν εγκρίθηκε»· και ότι «δεν το προβλέπει ο Νόμος». Βεβαίως υπήρχε λόγος: «όχι που θα χαλάσουμε την ησυχία μας». Και βεβαίως ο Νόμος δεν το προβλέπει, διότι απλουστάτα δεν θέλουμε να το προβλέψει. Κάποτε, όμως, θα το θελήσουν οι Πρυτάνεις και οι Συγκλητικοί μας· και τότε ο Νομοθέτης δεν θα χρειαστεί καν να το προβλέψει, διότι δεν θα ασχολείται πλέον με ανόητες λεπτομέρειες, όπως σήμερα - *de minimis non curat Praetor*.

Προς το παρόν, εύχομαι στο Ιστορικό Αρχείο μακροήμερευση, μνήμη ζώσα και πολλούς επισκέπτες με έρευνες κριτικές, αμερόληπτες και ενοχλητικές.

ΠΡΟΣΚΤΗΣΕΙΣ / ΑΡΧΕΙΟΘΕΤΗΣΗ / ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ / ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ 2022 - 2023

ΠΡΟΣΚΤΗΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Αταξινόμητο Υλικό από το Υπόγειο της Φιλοσοφικής Σχολής

Τον Ιούλιο του 2022 μεταφέρθηκε από το υπόγειο της Φιλοσοφικής Σχολής στο Ιστορικό Αρχείο ένα πολυθεματικό υλικό (Αρχείο Δικαστικού Τμήματος, Αρχείο Διεύθυνσης Σχολών, διάσπαρτο αρχείο Τμημάτων κ.λπ.), όπου και ξεκίνησε άμεσα η διαδικασία εκκαθάρισης και ταξινόμησης.

Προσωπικό Αρχείο καθ. Φαίδωνα Φέσσα

Ο Φαίδωνας Φέσσας (1922-2015) διετέλεσε αρχικά υφηγητής και εν συνεχεία τακτικός καθηγητής Παθολογίας στην Ιατρική Σχολή του ΕΚΠΑ (1965-1989), καθώς και Πρόεδρος και Κοσμήτορας της Σχολής.

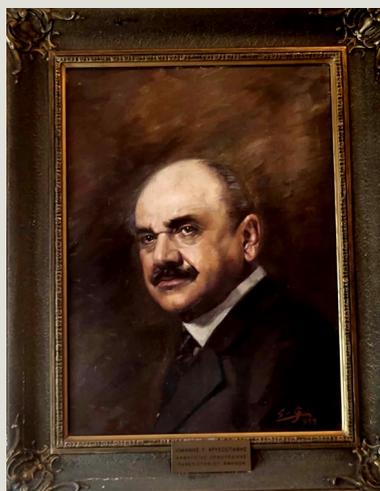

Ανέπτυξε σημαντική επιστημονική δράση, ενώ τα έτη 1978-1981 διετέλεσε Πρόεδρος του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Υπήρξε ιδρυτικό μέλος πολλών επιστημονικών εταιρειών και έλαβε πολλές τιμητικές διακρίσεις για την επιστημονική του δράση. Τον Οκτώβριο του 2022 η κόρη του κ. Δανάη Φέσσα παρέδωσε στο Ι.Α. ΕΚΠΑ το προσωπικό του αρχείο αποτελούμενο από έξι κουτιά αρχειοθέτησης τα οποία περιλαμβάνουν: α) Επιστημονικές εργασίες του Φ. Φέσσα σε ξένα περιοδικά των ετών 1952-1996, β) τη συμμετοχή του σε Διεθνή Συνέδρια μεταξύ των ετών 1959-1993, γ) τη συγγραφή κεφαλαίων σε ξενόγλωσσα βιβλία και επιμέλεια εκδόσεων (1963-1992), δ) τις δημοσιεύσεις του σε ελληνικά περιοδικά (1951-1991), ε) τις συμμετοχές του σε ελληνικά συνέδρια (1961-1993) και στ) τη διδακτορική διατριβή (1955) και την υφηγεσία του (1963), καθώς και βιβλία και κεφάλαια σε συλλογικούς τόμους στα ελληνικά, όπως και ομιλίες και διαλέξεις σε διάφορες επιστημονικές συναντήσεις και ημερίδες.

Προσωπογραφία Ιωάννη Γ. Χρυσοσπάθη

Στην πλούσια συλλογή προσωπογραφιών του Ι.Α. ΕΚΠΑ περιήλθε η προσωπογραφία του καθηγητή της Ορθοπδικής της Ιατρικής Σχολής Ιωάννη Γ. Χρυσοσπάθη (1873-1938) έπειτα από δωρεά του εγγόνου του Γιάννη Χρυσοσπάθη. Η προσωπογραφία πιθανολογείται ότι ανήκει στον Λέσβιο ζωγράφο Στρατή Γαβαλά (1887-1965). Ο Ιωάννης Χρυσοσπάθης ήταν διεθνούς φήμης Ορθοπδικός και υπήρξε ο θεμελιωτής του εν λόγω αντικειμένου στην Ελλάδα. Ήταν γιός γνωστού ιατρού, του Γεωργίου Χρυσοσπάθη. Γεννήθηκε το 1873 στην Καλαμάτα. Σπούδασε ιατρική στη Λειψία δίπλα σε διάσημους καθηγητές και το 1895 έλαβε τον τίτλο του διδάκτορα και το 1898 την άδεια άσκησης επαγγέλματος. Αμέσως μετά διετέλεσε βοηθός στο Πανεπιστήμιο της Λειψίας, αλλά και σε Νοσοκομεία της Δρέσδης και του Αμβούργου. Επιδόθηκε σε ειδικές σπουδές στην Ορθοπδική στο Βερολίνο και στη Βιέννη. Αργότερα μετέβη στο Παρίσι και στο Λονδίνο όπου και παρακολούθησε επίσης μαθήματα σπουδαιών καθηγητών.

Το 1901 επέστρεψε στην Αθήνα και ίδρυσε την πρώτη ορθοπεδική κλινική. Το 1908 εξελέγη Υφηγητής Ορθοπεδικής και Χειρουργικής Παιδών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, ενώ δίδαξε την Ορθοπεδική ως ξεχωριστό μάθημα στο Πανεπιστήμιο. Το 1912, κατά τη διάρκεια των Βαλκανικών Πολέμων, επιστρατεύθηκε, όπως και το 1922 ως έφεδρος ιατρός και επίτροπος στα ορθοπεδικά τμήματα των στρατιωτικών νοσοκομείων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης.

Το 1925 εκλέχθηκε έκτακτος καθηγητής Ορθοπεδικής. Το σύγγραμμά του με τίτλο Ορθοπεδική (1932) είναι το πρώτο ελληνικό σύγγραμμα ορθοπεδικής. Διετέλεσε διευθυντής του Πανεπιστημιακού Ορθοπεδικού Τμήματος της Ασυκλινικής (1908-1938) και διευθυντής στο Ιπποκράτειο Νοσοκομείο Αθηνών (1926-1938). Το επιστημονικό του έργο έτυχε διεθνούς αναγνώρισης και ο ίδιος υπήρξε μέλος επιστημονικών εταιρειών Ορθοπεδικής. Το Ι.Α. ευχαριστεί τον κ. Γιάννη Χρυσοσπάθη για την ξεχωριστή προσφορά του. Μια ακόμη προσωπογραφία προστέθηκε στην πλούσια και μοναδική συλλογή του Ι.Α. ΕΚΠΑ.

ΤΑΞΙΝΟΜΙΣΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Αρχειακό Υλικό Νομικής Σχολής

Ολοκληρώθηκε η ταξινόμηση (αλφαβητική και χρονολογική) των αντιγράφων πτυχίων της Νομικής Σχολής. Το αρχείο εκτείνεται χρονικά από το 1923 έως το 1957 και περιλαμβάνει 60 κουτιά. Συνολικά ο αριθμός των αντιγράφων πτυχίων ανέρχεται περίπου στις 15.000.

Αρχειακό Υλικό Ιατρικής Σχολής και Οδοντιατρικού Σχολείου

Υπό ταξινόμηση (αλφαβητική και χρονολογική) βρίσκονται τα αντίγραφα πτυχίων της Ιατρικής Σχολής και του Οδοντιατρικού Σχολείου. Το αρχείο εκτείνεται χρονικά από το 1925 έως το 1954.

Αρχειακό Υλικό Θεολογικής - Φιλοσοφικής - Φυσικομαθηματικής Σχολής και Τμήματος Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής

Υπό ταξινόμηση βρίσκονται επίσης τα αντίγραφα πτυχίων: α) της Θεολογικής Σχολής (1928-1954)/4 κουτιά, β) της Φιλοσοφικής Σχολής (1928-1954)/14 κουτιά, γ) της Φυσικομαθηματικής Σχολής, όλων των Τμημάτων (1928-1954)/21 κουτιά και δ) του Τμήματος Πολιτικών και Οικονομικών Επιστημών (1929-1954)/2 κουτιά.

ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΑΡΧΕΙΑΚΟΥ ΥΛΙΚΟΥ

Αρχείο Κοσμητείας Φιλοσοφικής Σχολής

Ολοκληρώθηκε η καταγραφή Αρχείου της Κοσμητείας της Φιλοσοφικής Σχολής (1892-1954) όπου περιλαμβάνει εισερχόμενη και εξερχόμενη αλληλογραφία μεταξύ της Κοσμητείας και της Πρυτανείας, του Υπουργείου Παιδείας, των καθηγητών της, των φοιτητών της, και των άλλων Σχολών ή άλλων παραληπτών της αλληλογραφίας.

Οι κατηγορίες εγγράφων αφορούν: α) Αιτήσεις φοιτητών, β) Εναίσιμες επί διδακτορία διατριβές, γ) Εκθέσεις για πλήρωση κενών τακτικών ή έκτακτων - αυτοτελών εδρών-υπομνήματα εργασιών των υποψηφίων προς εκλογή. Διορισμοί διδακτικού προσωπικού (καθηγητές, υφηγητές) και βοηθών εργαστηρίων, σπουδαστηρίων, παραρτημάτων, δ) Έδρες τακτικές, έκτακτες λειτουργία, διατήρηση, συγχώνευση ή κατάργηση, ε) Λειτουργία εργαστηρίων, παραρτημάτων (εξοπλισμός βιβλία, θρανία, όργανα κ.ά.), στ) Διοικητικά θέματα, όπως πίνακες με στατιστικά στοιχεία φοιτητών, εκδρομές φοιτητών, συγγράμματα επιστημονικά, εμπλουτισμός βιβλιοθηκών κ.α., ζ) Νομοθετικές Διατάξεις τροποποιήσεις / αλλαγές στον Οργανισμό του Πανεπιστημίου Αθηνών - Εγκύκλιες Οδηγίες από διάφορα Υπουργεία.

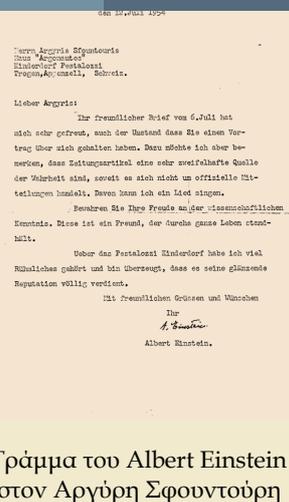

Εντοπισμός και Καταγραφή τριών Γενικών Μητρώων Φοιτητών

Συμπλήρωση της συλλογής των Γενικών Μητρώων Φοιτητών. Εντοπίστηκαν και είναι υπό καταγραφή τρία Γενικά Μητρώα Φοιτητών: α) Γενικών Μητρώων Φοιτητών Εθνικού Πανεπιστημίου 1867-1874. β) Γενικών Μητρώων Φοιτητών Εθνικού Πανεπιστημίου 1895-1896. γ) Γενικών Μητρώων Φοιτητών Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου 1926-1927.

Προσωπικό Αρχείο Αργύρη Σφουντούρη

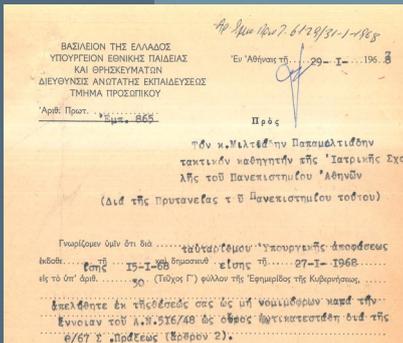
Ταξινομήθηκε και καταγράφηκε πλήρως το προσωπικό αρχείο του Αργύρη Σφουντούρη το οποίο περιλαμβάνει: έγγραφα των διεκδικήσεων για τις πολεμικές αποζημιώσεις, δημοσιεύματα για τη σφαγή του Διοτόμου και τη ναζιστική κατοχή στην Ελλάδα, το αρχείο του αντιδικτατορικού περιοδικού ΠΡΟΠΥΛΑΙΑ, άρθρα, εισηγήσεις, ομιλίες, ανοιχτές επιστολές και συνεντεύξεις του ίδιου, ανακοινώσεις, άρθρα, ομιλίες, κείμενα ραδιοφωνικών εκπομπών που αφορούν το ζήτημα των γερμανικών αποζημιώσεων, ξενόγλωσσα και ελληνικά βιβλία λογοτεχνικού, ιστορικού και ευρύτερου επιστημονικού ενδιαφέροντος, καθώς και φωτογραφικά λευκώματα και συλλογές. Θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντική αυτή τη δωρεά και την πλήρη καταγραφή της καθώς πραγματικά και συμβολικά συνδέει το Πανεπιστήμιό μας με μια από τις πιο σημαντικές στιγμές της ελληνικής ιστορίας και τον αγώνα για την συμβολική και υλική αποκατάσταση των συνεπειών της.

Γράμμα του Albert Einstein στον Αργύρη Σφουντούρη

ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΑΡΧΕΙΟΥ ΑΝΤΙΔΙΚΤΑΤΟΡΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ

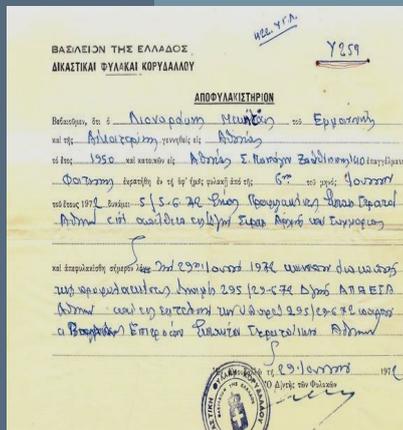
Καταγραφή, Ενσωμάτωση και Ψηφιοποίηση Αρχειακού Υλικού

Απόλυση του Μ. Παπαμυλιτιάδη από τη θέση Τακτικού Καθηγητή στο ΕΚΠΑ

Το Πανεπιστήμιο Αθηνών, με αφορμή τα 50 χρόνια από την κατάληψη της Νομικής Σχολής και θέλοντας να τιμήσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες του που συμμετείχαν στον αντιδικτατορικό αγώνα, ξεκίνησε τη συγκρότηση ενός Αρχείου Αντιδικτατορικού Αγώνα στο ΕΚΠΑ (1967-1974). Το αρχείο αυτό θα αποτελέσει μέρος των συλλογών του ΕΚΠΑ και θα είναι διαθέσιμο στους ερευνητές/τριες και παράλληλα στο ευρύτερο κοινό. Παράλληλα, το Αρχείο θα προχωρήσει σ' ένα κύκλο προφορικών συνεντεύξεων με φοιτητές και φοιτήτριες της εποχής που συμμετείχαν στα γεγονότα. Ήδη έχει αρχίσει να συγκροτείται μια πρώτη συλλογή από προσωπικά αρχεία.

Αρχείο Νικήτα Λιοναράκη

Αποφυλακιστήριο Ν. Λιοναράκη από τις Δικαστικές Φυλακές Κορυδαλλού

Ο Νικήτας Λιοναράκης, ως φοιτητής της Νομικής Σχολής συμμετείχε ενεργά στο αντιδικτατορικό φοιτητικό κίνημα. Αποτελέσε μέλος της Ελληνοευρωπαϊκής Κίνησης Νέων (ΕΚΙΝ) και της οργάνωσης Ρήγας Φεραϊός. Για τη δράση του συνελήφθη από το στρατιωτικό καθεστώς και βασανίστηκε στα κρατητήρια του ΕΑΤ-ΕΣΑ. Το αρχείο του παραχωρήθηκε από την κόρη του Μυρσίνη Λιοναράκη και αποτελείται από δύο κουτιά αρχειοθέτησης και δεκατρείς φωτογραφίες σε ψηφιακή μορφή. Διακρίνεται σε τρεις ενότητες. Η **πρώτη ενότητα** περιλαμβάνει προσωπικά έγγραφα, όπως δελτία μελών φοιτητικών οργανώσεων, έγγραφα στράτευσης και τον δικαστικό φάκελο κατά των διωκτών του. Στη **δεύτερη ενότητα** περιλαμβάνονται κυρίως έγγραφα φιλοχουντικών φοιτητικών συλλόγων στο ΕΚΠΑ (υπομνήματα, επιστολές, κ.ά.). Η **τρίτη ενότητα** επικεντρώνεται στην προσφυγή των 42 φοιτητών της Νομικής Σχολής προς το Πρωτοδικείο Αθηνών στις 21/03/1972 με αίτημα την αντικατάσταση της διορισμένης από τη χούντα διοίκησης του συλλόγου φοιτητών της Σχολής «Η Θέμις», καθώς και με φοιτητικά υπομνήματα υπέρ των εννέα Κυπρίων φοιτητών που στερήθηκαν του δικαιώματος των σπουδών τους την εποχή εκείνη στα ελληνικά Πανεπιστήμια. Το αρχείο περιλαμβάνει ακόμη αφιερώματα στον Τύπο, ένθετα, αποκόμματα και συνεντεύξεις έως το 1998, που εστιάζουν στις δράσεις του αντιδικτατορικού φοιτητικού κινήματος κατά τα έτη 1972-1973, σε σημαντικά γεγονότα της Μεταπολίτευσης και σε εορτασμούς της εξέγερσης του Πολυτεχνείου. Οι φωτογραφίες προέρχονται κυρίως από την περίοδο της υποχρεωτικής στράτευσης, αλλά και οικογενειακές κ.ά.

Φωτογραφία από την υποχρεωτική στράτευση του Ν. Λιοναράκη

Αρχείο Αλέξανδρου Μαλλιάρη

Ο Αλέξανδρος Μαλλιάρης ως φοιτητής του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών της Νομικής Σχολής του ΕΚΠΑ πήρε μέρος στις κινητοποιήσεις για ελεύθερες εκλογές στα πανεπιστήμια. Τον Μάρτιο του 1972 υπέγραψε την προσφυγή στο Πρωτοδικείο Αθηνών των «42» φοιτητών κατά του διορισμένου φοιτητικού συμβουλίου. Εντάχθηκε στη «Δημοκρατική Άμυνα».

Παραχώρησε στο Ι.Α. ΕΚΠΑ το προσωπικό του αρχείο για να ψηφιοποιηθεί και να αξιοποιηθεί στο πλαίσιο της έκθεσης για τα 50 χρόνια από την εξέγερση της Νομικής Σχολής. Το αρχείο αποτελείται από περιορισμένο αριθμό λυτών εγγράφων που αφορούν τον ίδιο, αλλά και συλλογή εφημερίδων και περιοδικών που χρονικά εκτείνονται από το 1972 έως και το 1977 και αφορούν το καθεστώς και τον αντιδικτατορικό αγώνα, ανάμεσά τους η αντιστασιακή εφημερίδα *Νέα Δημοκρατία* που εκδιδόταν στο Λονδίνο τον καιρό της χούντας.

Αρχείο Διονύση Μαυρογένη

Ο Διονύσης Μαυρογένης σπούδασε στο Φαρμακευτικό Τμήμα του ΕΚΠΑ. Από τα μαθητικά του χρόνια υπήρξε μέλος της Νεολαίας «Γρηγόρης Λαμπράκης» και συνελήφθη από τη χούντα τη νύκτα της 21ης Απριλίου 1967. Υπήρξε ενεργό μέλος της επιτροπής κατάληψης της Νομικής Σχολής τον Φλεβάρη του 1973. Έπειτα από τα γεγονότα του Πολυτεχνείου πέρασε στην παρανομία και για ένα μεγάλο χρονικό διάστημα βρήκε καταφύγιο στα βουνά της Κρήτης. Από το προσωπικό του αρχείο ο Διονύσης Μαυρογένης παραχώρησε στο Ι.Α. ΕΚΠΑ φωτοτυπημένο υλικό της φοιτητικής αντιδικτατορικής του δράσης. Στο υλικό αυτό περιλαμβάνονται προσωπικά έγγραφα, ανάμεσά τους και η μαρτυρία του Toby McLeod για τον καιρό που πέρασε ο ίδιος στα βουνά της Κρήτης, καθώς και τα δημοσιεύματα από τον Τύπο και οι συνεντεύξεις του εκτείνονται από το 1975 έως και το 2023.

Αρχείο Γιάννη Φλώρου

Ο Γιάννης Φλώρος σπούδασε στην Πάντειο Σχολή. Υπήρξε μέλος του αντιδικτατορικού φοιτητικού κινήματος και συμμετείχε ενεργά στην εξέγερση του Πολυτεχνείου. Στη Μεταπολίτευση εργάστηκε ως δημοσιογράφος οργανώνοντας και ο ίδιος σημαντικά αφιερώματα στον αντιδικτατορικό αγώνα. Παραχώρησε στο Ι.Α. ΕΚΠΑ το προσωπικό του αρχείο με εφημερίδες, περιοδικά και αποκόμματα Τύπου που εκτείνεται χρονολογικά από το 1978 έως το 2023 και περιλαμβάνει πέντε αρχειακούς φακέλους. Στα έντυπα αυτά υπάρχουν αφιερώματα με αφορμή τις επετείους των 5, 20, 30, 34, 50 χρόνων από την εξέγερση του Πολυτεχνείου: άρθρα και συνεντεύξεις, γελοιογραφίες, φωτογραφίες, ανέκδοτα αρχειακά τεκμήρια κ.ά. Ο πέμπτος φάκελος περιλαμβάνει λυτά έγγραφα που αφορούν τον φοιτητικό αντιδικτατορικό αγώνα. Τέλος ο κ. Γιάννης Φλώρος παραχώρησε στο Αρχείο σε ψηφιακή μορφή είκοσι φωτογραφίες από την κατάληψη της Νομικής Σχολής και την εξέγερση στο Πολυτεχνείο.

Το Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ ευχαριστεί θερμά τις **Τιτίκας Σαράτση** και **Αλκμήνη Ψιλοπούλου**, στελέχη του αντιδικτατορικού φοιτητικού κινήματος, οι οποίες κατέθεσαν τεκμήρια και βιβλία στο Αρχείο και παράλληλα μοιράστηκαν μαζί μας σκέψεις και στιγμιότυπα από τη δράση τους. Ευχαριστούμε ακόμη τον δημοσιογράφο **Γιάννη Πολίτη** που κατέθεσε σε ψηφιακή μορφή μια σειρά συνεντεύξεις και αφιερώματα για το αντιδικτατορικό φοιτητικό κίνημα.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΣΤΙΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΝΗΜΗΣ ΓΙΑ ΤΑ 100 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗ

ΜΙΑ ΨΗΦΙΑΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΚΑΙ ΕΝΑ ΚΟΜΙΚ: ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΦΟΙΤΗΤΡΙΕΣ

Η ψηφιακή έκθεση με τίτλο: **Πρόσφυγες Φοιτητές και Φοιτήτριες στο ΕΚΠΑ 1922-1930** παρουσιάζεται στον διαδικτυακό κόμβο του ΕΚΠΑ <https://estories.uoa.gr/drasesis/prosfyges-foithtes-kai-foithtries-sto-ekpa-1922-1930>

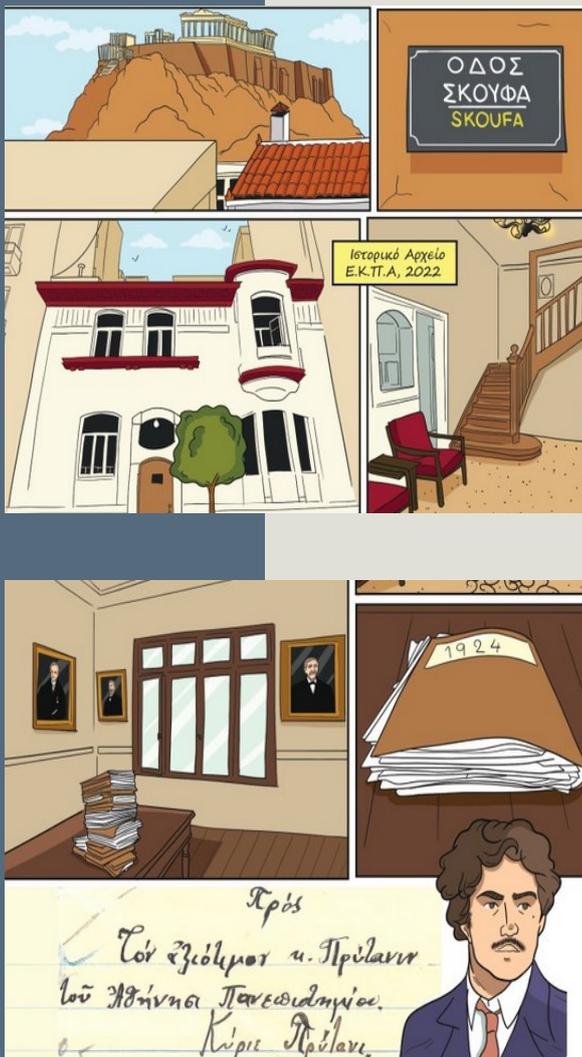
Με αφορμή την επέτειο των 100 χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή του 1922, το Ιστορικό Αρχείο σχεδίασε και υλοποίησε μια σημαντική ψηφιακή έκθεση, η οποία στέκεται σε μια άγνωστη ως τώρα σελίδα της προσφυγικής εγκατάστασης στην Ελλάδα, της φοίτησης πολυάριθμων προσφύγων, ανδρών και γυναικών στο Πανεπιστήμιο.

Το Ιστορικό Αρχείο συγκέντρωσε μια σειρά από τεκμήρια από τις συλλογές του, ατομικοί φάκελοι φοιτητών/τριών, μητρώα εγγραφής και πτυχίων, έγγραφα αλληλογραφίας, φωτογραφικό υλικό κ.ά., καθώς και επιπλέον υλικό που αναζητήθηκε από Σχολές και Τμήματα, από τον Τύπο της εποχής κ.ά. με στόχο να αναδείξει το ζήτημα της ένταξης και εκπαίδευσης των προσφύγων στην ανώτατη εκπαίδευση και ιδιαίτερα στο ΕΚΠΑ.

Η πρώτη ενότητα είναι αφιερωμένη στη σχέση του Πανεπιστημίου με τον μικρασιατικό ελληνισμό πριν το 1922, αλλά και τη δράση του ΕΚΠΑ ως φορέα υποδοχής προσφύγων έως τότε. Η δεύτερη ενότητα αναφέρεται στην εγγραφή των φοιτητών και των φοιτητριών που μετακινήθηκαν από την Μικρά Ασία στην Ελλάδα, στα προβλήματα που δημιουργούσε η έλλειψη πιστοποιητικών, στη συνεργασία του Πανεπιστημίου με το κράτος, ώστε να μπορέσει το δεύτερο να εξασφαλίσει τους πόρους που χρειαζόνταν ώστε να εξασφαλιστεί η δωρεάν φοίτηση του άπορου προσφυγικού στοιχείου. Η τρίτη ενότητα επικεντρώνεται στην ίδια την έννοια της φοίτησης και παρακολούθησης των μαθημάτων, όπως και της πιστοποίησης των σπουδών των προσφύγων. Η τέταρτη ενότητα συνδέεται με την περίθαλψη και τη σίτιση, διαδικασίες τις οποίες ανέλαβε το Πανεπιστήμιο με την αρωγή κρατικών και ιδιωτικών φορέων και με σκοπό την υποστήριξη των προσφύγων φοιτητών, οι περισσότεροι εκ των οποίων ζούσαν σε άθλιες συνθήκες.

Η πέμπτη ενότητα αναφέρεται σε πλευρές της χρήσης του ελεύθερου χρόνου τους, είτε αυτό αφορούσε τις δραστηριότητες της Πανεπιστημιακής Λέσχης είτε θεατρικές και άλλες εκδηλώσεις που οργανώθηκαν από τους ίδιους είτε από άλλους φορείς για την ενίσχυσή τους. Τέλος, η έκτη ενότητα εστιάζει στην οργάνωση των συλλογικοτήτων τους, οι οποίες πρωτοστάτησαν στην διεκδίκηση των αιτημάτων τους, ενώ παράλληλα αναδεικνύει και την έντονη παρουσία τους στον ενεργό φοιτητικό συνδικαλισμό της εποχής.

Την έκθεση συνοδεύει μια **εικονογραφημένη ιστορία κόμικς**, σε σενάριο και σκίτσα της **Όλγας Ντακογιάννη**. Με σημείο εκκίνησης την Αθήνα του 2021, η ιστορία μας συστήνει τη Δανάη Παπαδάκη, μια νεαρή απόφοιτη λυκείου που έχοντας μόλις ολοκληρώσει τις πανελλήνιες εξετάσεις, βρίσκεται αναποφάσιστη μπροστά σε ένα σημαντικό σταυροδρόμι: να επιλέξει κατεύθυνση για τις σπουδές της. Επισκέπτεται το Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ για να συζητήσει το ενδεχόμενο να περάσει χρόνο μελετώντας το υλικό που σχετίζεται με την περίοδο που ο προπάππος της ήταν φοιτητής στη Νομική Αθηνών, να γνωρίσει την εποχή του αλλά και τον ίδιο μέσα από τις γραπτές μαρτυρίες. Μαζί με την Αλεξάνδρα, μια φοιτήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας που κάνει την πρακτική της στο κτίριο της οδού Σκουφά, περνά τις επόμενες μέρες μελετώντας την αλληλογραφία ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και τους πρόσφυγες φοιτητές. Μεταξύ του πλήθους των επιστολών αναγνωρίζει το όνομα του προπάππου της Λέανδρου Δελαβίνια. Ο αναγνώστης ακολουθεί τη διαδρομή του φοιτητή προγόνου της Δανάης, Λέανδρου και την πορεία των σπουδών του στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, μέσα από τις ιδιαιτερότητες της δικής του προσφυγικής ταυτότητας. Η γνωριμία του με τη Μερόπη, μια φοιτήτρια της Ιατρικής και συμπατριώτισσας του γίνεται αφορμή να αναδυθούν ακόμη περισσότερες πτυχές της ζωής των προσφύγων φοιτητών και της σχέσης τους με το Πανεπιστήμιο Αθηνών. Η ιστορία είναι χρονολογικά τοποθετημένη στα πρώτα χρόνια μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, με φόντο την Αθήνα του Μεσοπολέμου.

Η **Μαρία Όλια Ντακογιάννη** είναι απόφοιτος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας και τελειόφοιτη μεταπτυχιακή φοιτήτρια Μουσειολογίας στο Διδρυματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Μουσειακών Σπουδών του ΕΚΠΑ. Από το 2017 δραστηριοποιείται επαγγελματικά ως μέλος της ελληνικής σκηνης κόμικς και έχει εκδώσει τρεις τίτλους, όπου υπογράφει σενάριο και σχέδιο. Μέσω της ψηφιακής έκθεσης και της εικονογραφημένης ιστορίας κόμικς μπορούμε να ταξιδέψουμε στην εποχή αυτή όχι μόνο να γνωρίσουμε τους φοιτητές και τις μικρές προσωπικές ιστορίες τους αλλά και να διαπιστώσουμε το ισχυρό στίγμα που άφησαν οι πρόσφυγες φοιτητές και φοιτήτριες στο μεσοπολεμικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, αλλά και τα ίχνη της παρουσίας τους στο Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ ΣΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ: ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΜΝΗΜΗ, ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: Η ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ ΤΗΣ ΜΙΚΡΑΣΙΑΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟΥ 20ΟΥ ΑΙΩΝΑ

Στις 30 Μαρτίου - 1 Απριλίου 2023 πραγματοποιήθηκε το συνέδριο: *Πολιτισμός, μνήμη, ανώτατη εκπαίδευση: η παρουσία και η συμβολή των προσφύγων της Μικρασιατικής Καταστροφής στην Ελλάδα του 20ού αιώνα* που διοργανώθηκε από το ΕΚΠΑ με αφορμή τη συμπλήρωση 100 ετών από την Μικρασιατική Καταστροφή.

Στο συνέδριο συμμετείχαν περισσότεροι από 60 ιστορικοί και κοινωνικοί επιστήμονες, παλαιότεροι και νεότεροι, οι οποίοι προσέφεραν έναν πλούτο προσεγγίσεων γύρω από τα ζητήματα του συνεδρίου. Η μετακίνηση και εγκατάσταση εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων στην Ελλάδα μετέβαλε τις διαδρομές της ελληνικής κοινωνίας και αναδιαμόρφωσε μακροχρόνια την πολιτική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή της.

Το Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ συμμετείχε ενεργά στη διεξαγωγή του συνεδρίου (γραμματειακή και οργανωτική υποστήριξη κ.λπ.) ενώ ταυτόχρονα στο πλαίσιο των εισηγήσεων ανέδειξε τη μακροχρόνια σχέση του ΕΚΠΑ με τον μικρασιατικό ελληνισμό και κυρίως, μετά το 1922, τη σχέση του με τον προσφυγικό πληθυσμό. Η φυσιογνωμία άλλωστε του ίδιου του Πανεπιστημίου Αθηνών μεταβλήθηκε μέσα από την υποδοχή και εκπαίδευση χιλιάδων προσφύγων φοιτητών και φοιτητριών, αλλά και την στελέχωσή του από διδακτικό και διοικητικό προσωπικό με προσφυγική καταγωγή.

Στο πλαίσιο του συνεδρίου παρουσιάστηκε και η ψηφιακή έκθεση: «Πρόσφυγες Φοιτητές και Φοιτήτριες στο ΕΚΠΑ 1922-1930».

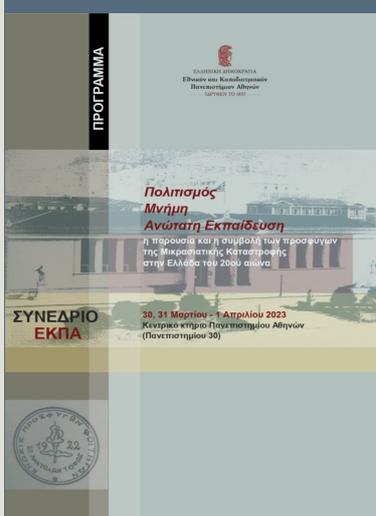
ΣΥΝΑΓΙΑ ΤΗΜΑΤΟΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΣΤΟΥΣ ΔΩΔΕΚΗ ΕΚΠΑ
7^η αρμόδια της Ανατολής
Ταυτότητα και ενότητα στα τραγούδια προσφυγικού Ελληνισμού
Μια μουσική εκδήλωση από δωδωκόντες και φοιτητές του Τμήματος Μουσικών Σπουδών της Φιλοσοφικής Σχολής του ΕΚΠΑ, με θέμα τον ρόλο και τη σημασία του τραγουδιού ως κεντρικό της φιλοσοφικής μνήμης, παρεχόμενο και δόνηση ενέργειας για την αναγέννηση κι επανεκκίνηση του προσφυγικού Ελληνισμού μετά τον ξεριζωμό. Τραγουδιό και σκοπιό από τη Σαζάρην, τα παρόδια της Ιωνίας και την Κωνσταντινούπολη.

Επιμέλεια - επίσημη - παρουσίαση: Αλέτρος Αϊβάζ
Μουσική επιμέλεια - διδασκαλία: Ελίνη Καλλιμπακούλη, Αλέξανδρος Καραναυφός, Παναγιώτης Πούλος
Ελίνη Καλλιμπακούλη: ποίηση λύρα
Στέλλα Κατσαρού: ακορντιόν
Νατάσα Καραμπατσίου: αυλάκι, τραγούδι
Αλέξανδρος Καραναυφός: μπιλάκι, λαούτι, σάζι, τραγούδι
Αρσένιος Κοτσής: βιολί
Στέφανος Μπαρογιάννης: πιάνο
Κωνσταντίνος Μερκούρης: κλαρίνο
Ευγενία Παναγιώτση: κροστίδα, τραγούδι
Παναγιώτης Πούλος: ποίητικό λαούτι, σάζι
Ζωή Τσιουκινάκη: κροστίδα, τραγούδι
Συμμετέχει ο Κοσμήτορας της ΦΔΣ Δημήτρης Καλαμάρας: τραγούδι

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

1. Δεν είν' αγή να σηκωθώ
2. Αλατσατσάνος μπιλάκι
3. Αρμενίσι περνά
4. Τσακίτσης
5. Το σαββάρη του Κύργουλου
6. Με τη φωτογραφία σου (ηχογράφηση)
7. Καρηνί μου γλαστό
8. Δημητρούλε
9. Καρσάρες
10. Μουβέδες και Τζουμπούλι
11. Στό 'τα και στο Γενεάλω
12. Όλοι μου λένε γιάνα κλέσι; (Οαλεμπνός μανός)
13. Κασιότσο ποίητικό

14/Φεβ 1 Απριλίου 2023, ώρα 19:00
Κεντρικό κτήριο Πανεπιστημίου Αθηνών
(Πλατεία Αθηνών)

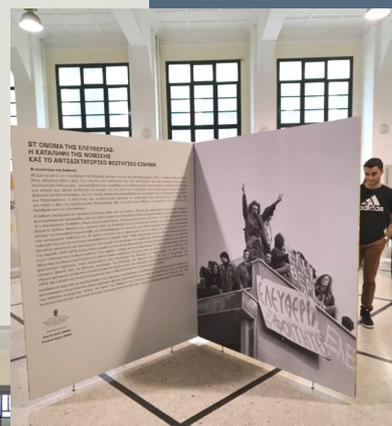
ΕΚΘΕΣΗ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΑ 50 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΞΕΓΕΡΣΗ ΤΗΣ ΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Το ΕΚΠΑ με αφορμή τα 50 χρόνια από την εξέγερση της Νομικής Σχολής και θέλοντας να τιμήσει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες που συμμετείχαν στον αντιδικτατορικό αγώνα, διοργανώνει έκθεση τεκμηρίων σε συνεργασία με την Κοσμητεία της Σχολής. Η έκθεση θα φιλοξενηθεί στο ισόγειο του κτηρίου της Νομικής από 19 Οκτωβρίου έως 31 Δεκεμβρίου 2023. Η εν λόγω έκθεση εντάσσεται σε έναν γενικότερο κύκλο επετειακών δράσεων του ΕΚΠΑ, όπως για παράδειγμα την εκδήλωση «Η κατάληψη της Νομικής: 50 χρόνια μετά» που έλαβε χώρα στις 21 Φεβρουαρίου 2023 στη Μεγάλη Αίθουσα Τελετών του Πανεπιστημίου με ομιλητές ορισμένους εκ των πρωταγωνιστών του φοιτητικού κινήματος.

Τα εγκαίνια της έκθεσης με τίτλο «*Στ' όνομα της ελευθερίας. Η κατάληψη της Νομικής και το αντιδικτατορικό φοιτητικό κίνημα*» πραγματοποιήθηκαν την Πέμπτη 19 Οκτωβρίου 2023 στο φουαγέ του Μεγάρου Θεωρητικών Επιστημών (Σόλωνος 57). Στην εκδήλωση παραβρέθηκε πλήθος κόσμου, φοιτητές και φοιτήτριες, διδακτικό και διοικητικό προσωπικό του Πανεπιστημίου μας και φυσικά πολλοί και πολλές από τους πρωταγωνιστές του κινήματος και της κατάληψης της Νομικής στις 21-22 Φεβρουαρίου 1973.

Την εκδήλωση προσφώνησε ο Πρόεδρος του ΕΚΠΑ, καθ. Γεράσιμος Σιάσος, ενώ απηύθυναν χαιρετισμούς ο Κοσμητορας της Νομικής Σχολής, καθ. Λίνος-Αλέξανδρος Σισιλιάνος και ο Κοσμητορας της Σχολής Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών, καθ. Νικόλαος Ηρειώτης. Η παρουσίαση της έκθεσης έγινε από τον Πρόεδρο της Διοικούσας Επιτροπής του Ι.Α. του ΕΚΠΑ, αν. καθ. του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας Βαγγέλη Καραμανωλάκη.

Το υλικό της έκθεσης έχει αντληθεί από το Ι.Α. ΕΚΠΑ αλλά και από φορείς ή πρόσωπα που προσέφεραν την πολύτιμη βοήθεια τους για την υλοποίηση του εγχειρήματος. Επίσημα έγγραφα του Πανεπιστημίου, φωτογραφίες, εγχώριες και διεθνείς εφημερίδες και περιοδικά, αντιδικτατορικές αφίσες, προκηρύξεις, προσωπικά αντικείμενα φοιτητών και όχι μόνο, συνθέτουν μία ευρεία εικόνα που θα συμβάλει στη διατήρηση της μνήμης του αγώνα κατά της Δικτατορίας.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Στις 20 Οκτωβρίου 2022 υπογράφηκε πρωτόκολλο συνεργασίας του Ιστορικού Αρχείου ΕΚΠΑ με το Παττίχειο Δημοτικό Μουσείο, Ιστορικό Αρχείο και Κέντρο Μελετών Λεμεσού Κύπρου, στο πλαίσιο της ευρύτερης συνεργασίας του ΕΚΠΑ με τον Δήμο Λεμεσού. Το πρωτόκολλο υπόγραψαν ο Πρόεδρος του ΕΚΠΑ καθ. Μελέτιος - Αθανάσιος Δημόπουλος, ο Δήμαρχος Λεμεσού Νίκος Νικολαΐδης, ο Πρόεδρος της Δ.Ε. του Ι.Α. ΕΚΠΑ αναπλ. καθ. Βαγγέλης Καραμανωλάκης και ο Διευθυντής του Παττίχειου Δημοτικού Μουσείου, Ιστορικού Αρχείου και Κέντρου Μελετών Λεμεσού Μίμης Σοφοκλέους. Το Πρωτόκολλο Συνεργασίας επικυρώθηκε στο πλαίσιο της καλλιέργειας των σχέσεων μεταξύ του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) και του Δήμου Λεμεσού και της κοινής προσπάθειας για αμοιβαία κατανόηση και προώθηση της επιστημονικής, εκπαιδευτικής, και πολιτιστικής συνεργασίας. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη συνεργασία του Ιστορικού Αρχείου του ΕΚΠΑ με το Παττίχειο Δημοτικό Μουσείο, Ιστορικό Αρχείο και Κέντρο Μελετών Λεμεσού, στη συνδιοργάνωση συμποσίων, συνεδρίων, εκπαιδευτικών σεμιναρίων και εκπαιδευτικών προγραμμάτων, πάνω σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος των δύο μερών.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ / ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ / ΗΜΕΡΙΔΕΣ

Το Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ υποδέχθηκε την έναρξη της ακαδημαϊκής χρονιάς 2022–2023 με μια σειρά εκδηλώσεων για τους φοιτητές, τους καθηγητές, τους φίλους της πόλης της Αθήνας και όσους γενικά επιθυμούν να ανακαλύψουν πώς το Ιστορικό Αρχείο συμβάλλει στην απόπνιση της ιστορικής μνήμης.

Παρασκευή, 14 Οκτωβρίου 2022 στον χώρο του Ι.Α. ΕΚΠΑ

«Απόδοση τιμής στον Αργύρη Σφουντούρη» με αφορμή τη δωρεά του προσωπικού του αρχείου στο Ι.Α. ΕΚΠΑ.

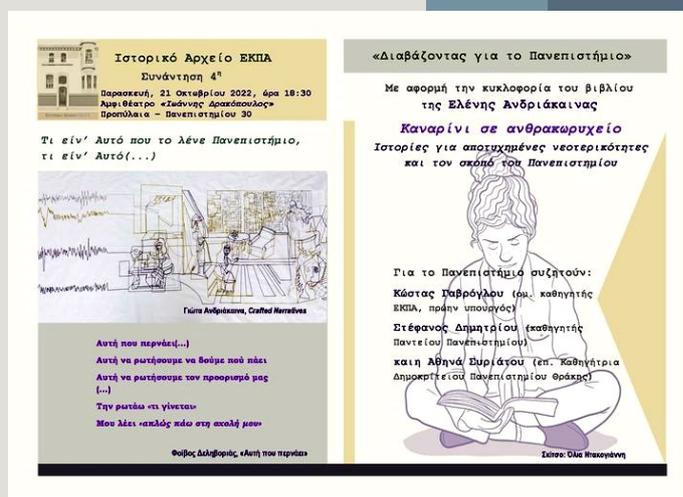
Ο Αργύρης Σφουντούρης είναι ένας από τους επιζώντες της σφαγής του Διστόμου στις 10 Ιουνίου του 1944, ένα παιδί που η εικόνα του έγινε σύμβολο της φρίκης του ναζισμού. Το προσωπικό αρχείο του επικεντρώνεται στον αγώνα του για τις πολεμικές αποζημιώσεις στα θύματα της ναζιστικής θηριωδίας μέσα από έγγραφα που αφορούν τις σχετικές δίκες που έγιναν στην Ελλάδα και στη Γερμανία, ενώ περιλαμβάνει ακόμη τεκμήρια από τον αγώνα του ενάντια στη χούντα, αλλά και από τα ταξίδια του και το μεταφραστικό ποιητικό του έργο. Στην εκδήλωση συμμετείχαν οι: Γιώργος Κόκκινος, καθ. Πανεπιστημίου Αιγαίου, Χάγκεν Φλάισερ, ομ. καθ. ΕΚΠΑ, Ζέτα Παπανδρέου, δρ. Ιστορίας και Διδακτικής της Ιστορίας, Βαγγέλης Καραμανωλάκης, αν. καθ. ΕΚΠΑ.

Παρασκευή, 21 Οκτωβρίου 2022 στο Αμφιθέατρο «Ιωάννης Δρακόπουλος» κεντρικό κτίριο ΕΚΠΑ

Στο πλαίσιο του κύκλου *Διαβάζοντας για το Πανεπιστήμιο* παρουσιάστηκε το βιβλίο της **Ελένης Ανδριάκαινα: «Καναρίνι σε ανθρακωρυχείο - Ιστορίες για αποτοχημένες νεοτερικότητες και τον σκοπό του Πανεπιστημίου».**

Ένα βιβλίο που πραγματεύεται τις μεταρρυθμίσεις που έγιναν στα βρετανικά πανεπιστήμια τη δεκαετία του '80 και οι οποίες λειτούργησαν ως πρότυπο για πολλές άλλες χώρες της Ευρώπης. Για το βιβλίο αυξήτησαν ο Κώστας Γαβρόγλου, ομοτ. καθ. ΕΚΠΑ, πρώην υπουργός, ο Στέφανος Δημητρίου, αναπλ. καθ. Παντείου Πανεπιστημίου και η Αθηνά Συριάτου, επικ. καθ. Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης.

Δύο περίπατοι στα ιστορικά κτήρια του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Το Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ σε συνεργασία με τις «Αθηναϊκές Διαδρομές» του Athens Culture Net του Δήμου Αθηναίων, με οικοδεσπότες τον Βαγγέλη Καραμανωλάκη αναπλ. καθ. ΕΚΠΑ, τη Χάιδω Μπάρκουλα ΕΔΙΠ ΕΚΠΑ και τον Δημήτρη Παυλόπουλο καθ. ΕΚΠΑ, πραγματοποίησε δύο ξεχωριστούς περιπάτους στα ιστορικά κτήρια του Πανεπιστημίου Αθηνών στο κέντρο της πόλης.

Ο περίπατος της 23ης Οκτωβρίου 2022 ξεκίνησε από τα Προπύλαια όπου οι συμμετέχοντες είχαν την ευκαιρία να περιηγηθούν και να ξεναγηθούν τόσο στον εσωτερικό, όσο και στον προαύλιο μνημειακό χώρο του. Ο περίπατος συνεχίστηκε στο εντυπωσιακό κτήριο της Πανεπιστημιακής Λέσχης και έπειτα σ' ένα από τα σημαντικότερα κτήρια της τελευταίας δεκαετίας του 19ου αιώνα, το Παλαιό Χημείο. Ο περίπατος ολοκληρώθηκε με την επίσκεψη στο Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ (Σκουφά 45).

Οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να ξεναγηθούν στις γενικές συλλογές του Ιστορικού Αρχείου, καθώς και σε τεκμήρια για τη ζωή και τις σπουδές των προσφύγων φοιτητών και φοιτητριών του ΕΚΠΑ (1922-1930).

Ο περίπατος της 18ης Δεκεμβρίου 2022 ξεκίνησε από τον Βυζαντινό Ναό των Εισοδίων της Θεοτόκου (Ερμού & Καπνικαρέας 10), όπου οι συμμετέχοντες ξεναγήθηκαν στο χώρο του Βυζαντινού Ναού, ο οποίος από τη δεκαετία του 1930 ανήκει στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Στη συνέχεια, ανηφορίζοντας προς το εμβληματικό κεντρικό κτήριο του Πανεπιστημίου Αθηνών, με ενδιάμεσες στάσεις στην οδό Λέκκα και στην Πλατεία Κλαυθμώνος, όπου ο καθηγητής κ. Δημήτρης Παυλόπουλος, έδωσε μια διαφορετική όψη της διαδρομής αναφερόμενος στα τυπογραφεία και τις εφημερίδες του 19ου και αρχών του 20ού αιώνα.

Συμμετοχή στην ημερίδα: «*Ματιές στην ιστορία: εκπαιδευτικές δράσεις γύρω από τον Αγώνα του 1821 για την ανεξαρτησία*»

Με αφορμή τον 6ο Μαθητικό Διαγωνισμό για μαθητές της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με θέμα: «Από τον Αγώνα για την Ανεξαρτησία και την καλλιέργεια της γνώσης. Το Πανεπιστήμιο της Αθήνας στο νεοσύστατο κράτος» που διεξήχθη σε συνεργασία με το Μουσείο Ιστορίας του ΕΚΠΑ και υπό την αιγίδα της Επιτροπής «Ελλάδα 2021», το Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ, το οποίο εκπροσώπησε η Χριστίνα Μπάκουλα, συμμετείχε στην εν λόγω ημερίδα με εισήγηση, από κοινού με το Μουσείο Ιστορίας του ΕΚΠΑ. Στο πλαίσιο της ημερίδας αναπτύχθηκε μια πραγματικά γόνιμη συζήτηση γύρω από τις δράσεις που υλοποιήθηκαν σε δημόσιες και ιδιωτικές μουσειακές συλλογές, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους, ιστορικούς τόπους, παραδοσιακούς οικισμούς και ιστορικά κέντρα πόλεων. Στο πλαίσιο του εορτασμού για τα 200 χρόνια από την Ελληνική Επανάσταση, το Ελληνικό Τμήμα του ICOM, και ειδικότερα η Ομάδα Εργασίας για την Εκπαίδευση και τις Πολιτιστικές Δράσεις στα Μουσεία (CECA), προγραμματίζει την έκδοση των ηλεκτρονικών πρακτικών της ημερίδας.

Επίσκεψη και παρουσίαση της ψηφιακής έκθεσης: *Πρόσφυγες Φοιτητές και Φοιτήτριες στο ΕΚΠΑ 1922-1930*

Έπειτα από πρόσκληση του Πρότυπου Γενικού Λυκείου της Ιωνιδείου Σχολής Πειραιά, το Ι.Α. ΕΚΠΑ επισκέφθηκε το σχολείο και παρουσίασε την πλατφόρμα του ΕΚΠΑ- estories και την ψηφιακή έκθεση *Πρόσφυγες Φοιτητές και Φοιτήτριες στο ΕΚΠΑ 1922-1930*. Οι μαθητές/τριες έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ιστορία του ΕΚΠΑ και την εν λόγω ψηφιακή έκθεση, με αφορμή την εργασία που είχαν αναλάβει για την ένταξη των προσφύγων στην ελληνική κοινωνία μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή. Η συμμετοχή και η συζήτηση που ακολούθησε ήταν ιδιαίτερα εποικοδομητική. Η δράση αυτή εντάσσεται σε μια ευρύτερη προσπάθεια σύνδεσης της δευτεροβάθμιας με την τριτοβάθμια εκπαίδευση και εν γένει με την κοινωνία.

Μεγάλη διάκριση για την ψηφιακή πλατφόρμα ΕΚΠΑ *e-stories*, στο πλαίσιο του διαγωνισμού *Impact Bite 2022*

Το Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) και η Εταιρεία ανάπτυξης του δημιουργικού MainSys τιμήθηκαν στις 4 Οκτωβρίου 2022 με το χρυσό βραβείο *Impact Bite 2022* Διαχείρισης Εγγράφων & Ροής Εργασιών για το ΕΚΠΑ *e-stories*, την ψηφιακή πλατφόρμα της Ιστορίας και της Σύγχρονης Παρουσίας του (1837-2021). Το βραβείο παρέλαβαν εκ μέρους του ΕΚΠΑ και της Επιστημονικής Επιτροπής του *e-stories* ο καθ. Δημήτρης Παυλόπουλος και η επικ. καθ. Μάρλεν Μούλιου.

Το ΕΚΠΑ *e-stories*, διαδικτυακός επετειακός κόμβος για το 1821, δημιουργήθηκε σε δύο βασικούς άξονες: την ιστορία του ΕΚΠΑ, του παλαιότερου πανεπιστημιακού ιδρύματος των Βαλκανίων και της Ανατολικής Μεσογείου, και την πλούσια πολιτιστική κληρονομιά του. Η ψηφιακή πλατφόρμα διαθέτει άνω των 1200 φωτογραφιών και αρχειακών τεκμηρίων, τα οποία στην πλειοψηφία τους διατίθενται στο ερευνητικό αλλά και ευρύτερο κοινό για πρώτη φορά σε ψηφιοποιημένη μορφή.

Από τις βασικές ενότητες της, είναι η μόνιμη ψηφιακή έκθεση της ιστοσελίδας οργανωμένη σε οκτώ εκτεταμένες θεματικές, σημαντικές ψηφίδες της ιστορίας του ΕΚΠΑ, όπως η ίδρυσή του, η ταυτότητα και η ιδεολογία του, η ιστορία των σπουδών, το φοιτητικό σώμα και κίνημα, η σύνδεσή του με την τέχνη, κ.ά. Στην πραγματοποίηση της έκθεσης συντέλεσε το ερευνητικό, διδακτικό και διοικητικό προσωπικό του ΕΚΠΑ το οποίο επεσήμανε και προετοίμασε το αρχειακό και φωτογραφικό υλικό, καθώς και η εταιρεία Mainsys που ανέλαβε την τεχνική επιμέλεια.

Επιστημονική Επιτροπή:

Βαγγέλης Καραμανωλάκης (πρόεδρος), Μάρλεν Μούλιου, Χάιδω Μπάρκουλα, Βαγγέλης Παπούλιας, Δημήτρης Παυλόπουλος, Μυρσίνη Πήχου. Οι συντελεστές του έργου αναφέρονται αναλυτικά εδώ: <https://estories.uoa.gr/syntelestes>

Η πλατφόρμα πραγματοποιήθηκε με τη χορηγία της Επιτροπής «Ελλάδα 2021», την οποία και ευχαριστούμε θερμά. Είναι προσβάσιμη στην ελληνική και αγγλική γλώσσα (<https://estories.uoa.gr/> και <https://estories.uoa.gr/en/>).

ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Το Ιστορικό Αρχείο ΕΚΠΑ, σχεδόν από τα πρώτα χρόνια της ίδρυσής του, συμμετέχει ως Φορέας Υποδοχής (ΦΥ) φοιτητών Πρακτικής Άσκησης (ΠΑ), και δέχεται φοιτητές από το ΕΚΠΑ, αλλά και από όλα σχεδόν τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της επικράτειας. Βασικός στόχος της πρακτικής άσκησης είναι η ουσιαστική σύνδεση της εκπαίδευσης με τον εργασιακό χώρο, συνδυάζοντας θεωρία και πράξη.

Οι στόχοι της πρακτικής άσκησης είναι οι ακόλουθοι:

A. Ενημέρωση των ασκουμένων για τη λειτουργία ενός Αρχείου και η ενεργή συμμετοχή τους σε εργασίες, όπως η διάσωση, η οργάνωση, η ταξινόμηση, η καταλογογράφηση και η ψηφιοποίηση αρχειακού υλικού.

B. Συσχετισμός των θεωρητικών και εργαστηριακών γνώσεων που αποκτήθηκαν κατά τη διάρκεια των σπουδών.

Μέσω της Πρακτικής Άσκησης οι ασκούμενοι έχουν τη δυνατότητα:

α) να αποκτήσουν μια πρώτη εμπειρία σχετική με το μελλοντικό τους επάγγελμα και να μεταβούν ευκολότερα μετά τις σπουδές τους στην αγορά εργασίας, **β)** να εξοικειωθούν με το εργασιακό περιβάλλον και να αναπτύξουν επαγγελματική συνείδηση, **γ)** να εφαρμόσουν τις επιστημονικές τους γνώσεις στην πράξη και να εξοικειωθούν με τη συνύπαρξη διαφορετικών επιστημονικών κλάδων στον ίδιο χώρο εργασίας, **δ)** να αναπτύξουν τις ατομικές τους δεξιότητες και ταυτόχρονα να ενσωματώσουν και να εμπλουτίσουν τις εξειδικευμένες δεξιότητες που έλαβαν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.

Το Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ απασχολώντας φοιτητές / τριες με τη μορφή Πρακτικής Άσκησης:

- δίνει την ευκαιρία να αξιοποιηθούν οι γνώσεις, οι 20 δεξιότητες και οι ιδέες νέων ανθρώπων,
- έχει την ευκαιρία αξιολόγησης και επιλογής ενός μελλοντικού συνεργάτη,
- λαμβάνει την ικανοποίηση ότι βοηθά ένα νέο άνθρωπο στα πρώτα βήματα της σταδιοδρομίας του.

Το Ιστορικό Αρχείο του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (Ι.Α.ΕΚΠΑ) στεγάζεται σε ένα μεσοπολεμικό κτίριο ιδιοκτησίας του Πανεπιστημίου, κληροδότημα του Κωνσταντίνου Κριεζή, στην οδό Σκουφά 45. Ιδρύθηκε το 1991 και αποτελεί ερευνητικό και διοικητικό κέντρο του Πανεπιστημίου.

Το αρχείο του Πανεπιστημίου έως το 1991 βρισκόταν κατεσπαρμένο σε πολλά κτίρια, σε όσα αντίστοιχα είχε διασπαρθεί το Πανεπιστήμιο κατά τη σταδιακή γιγάντωσή του, από την ίδρυσή του το 1837 μέχρι τις μέρες μας.

Πρώτο έργο του Ιστορικού Αρχείου ήταν ο εντοπισμός του υλικού. Και επειδή το υλικό ήταν τεράστιο, αποφασίστηκε να συγκεντρωθεί μεθοδικά, ανασυνθέτοντας τα επάλληλα οργανογράμματα του θεσμού. Με βάση αυτά προχώρησε η αναζήτηση του υλικού των παλαιότερων Σχολών, Τμημάτων και Διοικητικών Υπηρεσιών του Πανεπιστημίου. Έγγραφα του 19ου αιώνα συνυπήρχαν, χωρίς θεματολογική συνάφεια, με φακέλους πολύ πρόσφατων δεκαετιών. Έγινε όμως προσπάθεια και τελικώς αποκαταστάθηκαν οι συνέχειες στο υλικό αυτό. Σήμερα το υλικό, οργανωμένο πια, φυλάσσεται τόσο στο κτίριο του Ι.Α.ΕΚΠΑ όσο και σε άλλους χώρους που έχει παραχωρήσει το Πανεπιστήμιο για τους εν λόγω σκοπούς.

Το Ι.Α. ΕΚΠΑ έχει αναλάβει τη συγκέντρωση και ταξινόμηση του αρχειακού υλικού των ετών 1837-2000, τη συγκρότηση ηλεκτρονικών καταλόγων, καθώς και την ψηφιοποίηση του αρχείου. Διαμορφώθηκε έτσι υποδομή για τη μελέτη της ιστορίας των Πανεπιστημίων, καθώς και τη διεξαγωγή ειδικών ερευνών για τη νεότερη και σύγχρονη ιστορία της εκπαίδευσης και των επιστημών.

Παράλληλα, το Ι.Α.ΕΚΠΑ πραγματοποιεί γενικά ερευνητικά προγράμματα για τη νεότερη ελληνική και ευρωπαϊκή ιστορία, συνεργάζεται με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και ιδρύματα σε συναφείς ερευνητικούς τομείς, προκηρύσσει υποτροφίες, διεξάγει σεμινάρια, συμβάλλει, τέλος, στην οργάνωση αρχείων άλλων πανεπιστημίων, οργανισμών και επιχειρήσεων.

ΔΙΟΙΚΟΥΣΑ ΕΠΙΤΡΟΠΗ Ι.Α. ΕΚΠΑ

ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Βαγγέλης Καραμανωλάκης, Αναπλ. Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

ΜΕΛΗ

Φωτεινή Ασημακοπούλου, Καθηγήτρια του ΤΕΑΠΗ

Αθηνά Δημοπούλου Αναπλ. Καθηγήτρια της Νομικής Σχολής

Γεράσιμος Ζώρας, Καθηγητής του Τμήματος Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας

Μαριάννα Καραμάνου, Καθηγήτρια της Ιατρικής Σχολής

Κατερίνα Κωνσταντινίδου, Αναπλ. Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Ευγενία Μπουρνόβα, Καθηγήτρια του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών

Μαρία Παπαθανασίου, Αναπλ. Καθηγήτρια του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας

Μανώλης Πατηνιώτης, Καθηγητής του Τμήματος Κοινωνιολογίας

Εύα Στεφανή, Αναπλ. Καθηγήτρια του Τμήματος ΕΜΜΕ

Δημήτρης Χαρίτος, Αναπλ. Καθηγητής του Τμήματος ΕΜΜΕ

Αριστείδης Χατζής, Καθηγητής του Τμήματος Ιστορίας & Φιλοσοφίας της Επιστήμης

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ/ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Χαίδω Μπάρκουλα, ΕΔΠΠ, Υπεύθυνη επιστημονικού έργου και αρχειακών συλλογών

Γιάννης Βασιλείου, Δ.Υ., Συντονιστής ψηφιοποιήσεων και διαχείρισης ιστοσελίδας

Ασημίνα Λιάζου, Δ.Υ., Βιβλιοθηκονόμος και υπεύθυνη αναγνωστηρίου

Αρτεμης Λοκιαρδοπούλου, Δ.Υ., υπεύθυνη ψηφιακής προβολής, τεκμηρίωσης αρχειακού υλικού

Ζωή Μαλτέζου, Δ.Υ., Τεκμηρίωση αρχειακού υλικού και εξυπηρέτησης ερευνητικών αιτημάτων

Χριστίνα Μπάκουλα, Δ.Υ., Υπεύθυνη ψηφιακών συλλογών και τεκμηρίωσης αρχειακού υλικού

Μακρίνα Τσιωτάκη, Δ.Υ., Υπεύθυνη διοικητικής και γραμματειακής υποστήριξης & οικονομικής διαχείρισης

Μιχάλης Χαχλάκης, Δ.Υ., Υπεύθυνος καταγραφής και συντήρησης αρχειακής συλλογής και κτηρίου

Ευγενία Χριστοπούλου, Δ.Υ., Τεκμηρίωση αρχειακού υλικού και συντονίστρια εκπαιδευτικών προγραμμάτων

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ Ι.Α. ΕΚΠΑ

Βαγγέλης Ζιώγας, υπ. Διδάκτορας, Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας

ERASMUS +

Ιωάννα Ανδρέου (Παν. Κύπρου)

ΑΣΚΟΥΜΕΝΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ Ι.Α. ΕΚΠΑ

Αικατερίνη-Μαρία Αγαπίου (φοιτ. Τμ. Αρχειονομίας, Βιβλιοθηκονομίας & Συστημάτων Πληροφόρησης, ΠΑΔΑ)

Νικόλαος Αγγελετάκης (φοιτ. Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ)

Λεωνίδας Αναγνώστου (φοιτ. Τμ. Πολιτισμού και Δημιουργικών Μέσων & Βιομηχανιών, Παν. Θεσσαλίας)

Πέτρος Γαβάκης (φοιτ. Τμ. ΙΦΕ, ΕΚΠΑ)

Βασίλης Γκούμας (φοιτ. Τμ. ΙΦΕ, ΕΚΠΑ)

Στυλιανή Γκοτζάι (φοιτ. Τμ. Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας, Πάντειο Παν.)

Μαρίνα Γεωργία Καλδή (φοιτ. Τμ. ΙΦΕ, ΕΚΠΑ)

Κωνσταντίνα Κολοβού (φοιτ. Τμ. ΙΦΕ, ΕΚΠΑ)

Μαίρη Κωτσάκου (φοιτ. Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ)

Μιχαήλ Σταμούλης-Αφεντάκης (φοιτ. Τμ. Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας Πάντειο Παν.)

Μαργαρίτα Τόδρη (φοιτ. Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ)

Κωνσταντίνα Τζανουδάκη (φοιτ. Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ)

Χαράλαμπος Φαλτσέτος (φοιτ. Τμ. Ιστορίας και Αρχαιολογίας ΕΚΠΑ)

ΨΗΦΙΑΚΟ ΑΠΟΘΕΤΗΡΙΟ ΠΕΡΓΑΜΟΣ

Για τις ψηφιοποιημένες συλλογές του Ι.Α. ΕΚΠΑ:

https://pergamos.lib.uoa.gr/uoa/dl/frontend/el/browse/col_histarch

Λειτουργία

Ωράριο λειτουργίας για το κοινό:

Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη και Πέμπτη

9.00 - 15.00

Επικοινωνία με Ι.Α. ΕΚΠΑ

Γραμματεία: 210368 9522

Αναγνωστήριο - Βιβλιοθήκη: 210368 9529

Ιστότοπος: <http://www.archive.uoa.gr/>

Email: istorikoarxeio@uoa.gr

